

[Helga Pedersen.]

mæssig henseende er temmelig ringe udstyret og jævnlig har forskellige karakterdefekter. De kan være vanskelige at have med at gøre, og de klager, der har været i tidens løb på dette område, kan nok delvis forklares herved. Alligevel må det erkendes, at de gældende regler ikke har ydet den retsbeskyttelse, som også disse borgere har krav på. Netop fordi de er „normale“, føles tvangen, frihedsberøvelsen, som et stærkt indgreb. Ved adskillige lejligheder, hvor spørgsmålet om den administrative frihedsberøvelses berettigelse har været drøftet, har netop denne kreds af personer været fremdraget som eksempler på tilfælde, hvor berettigelsen kan være tvivlsom.

Fra mit partis side kan vi tilslutte os forslaget, hvis enkeltheder vi gerne vil drøfte i et udvalg.

Hvad angår det næste forslag, spørgsmålet om adgang til domstolsprøvelse af beslutninger om inddragelse under børneforsorg m. v., vil jeg gerne bemærke, at når spørgsmålet er om fjernelse af børn eller unge fra deres hjem eller om at afslå andragender om hjemgivelse, gælder i dag den regel, at landsnævnet for børneforsorg er øverste myndighed. Dets afgørelser er ifølge bestemmelsen i lov om offentlig forsorg § 151 endelige, uden at jeg skal komme ind på en nærmere fortolkning af rækkevidden af denne lovbestemmelse. Formanden for landsnævnet skal opfylde betingelserne for at være landsdommer, men selve institutionen er utvivlsomt et administrativt organ. Derfor er jeg enig i, at nye regler om domstolsprøvelse nu er nødvendige på dette område, efter at vi har fået den nye grundlov.

Det foreliggende forslag er kun tænkt som midlertidigt, idet man afventer et sagkyndigt udvalgs betænkning over hele spørgsmålet om adgang til prøvelse af børneværnsudvalgenes beslutninger om fjernelse af børn og unge fra hjemmet enten for almindelige domstol eller for specialretter. Vi har jo tidligere her i landet overvejet, om det ville være hensigtsmæssigt at indføre børnedomstole, men er vejet tilbage herfor. Sådanne domstole kendes i flere fremmede lande. Deres kompetence er meget forskellig de forskellige steder. Ved over-

vejelserne i denne sag tror jeg man må have som udgangspunkt, at de nye regler ikke bør være et for skarpt brud med gældende ret, der jo i det store og hele har virket tilfredsstillende.

Det foreliggende forslag, der som nævnt er tænkt som en midlertidig foranstaltning, kan jeg på mit partis vegne tilslutte mig.

Endelig nogle få bemærkninger vedrørende forslaget om ændringer i loven af 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage. I sin fremsættelsestale har den højtærede socialminister bebudet en mere almindelige revision af åndssvage-loven. Den er jo nu også ca. 20 år gammel, og med den udvikling, der har været indenfor åndssvagebehandlingens område i den sidste snes år, synes jeg det er rimeligt, at spørgsmålet om de retlige rammer for de institutioner, hvor behandlingen foregår, tages op til overvejelse. Der vil dog hengå nogen tid, før et sådant revisionsforslag kan ventes forelagt folketetinget, og jeg kan derfor tiltræde, at man allerede nu søger at bringe gældende lov i overensstemmelse med den nye grundlovs krav.

Dette lovforslag frembyder særlig interesse derved, at den domstolsprøvelse, som indføres, vil komme til at omfatte administrative beslutninger, der går ud over en egentlig frihedsberøvelse. Den skal nemlig omfatte enhver afgørelse om inddragelse under forsorg, som det hedder, uanset om inddragelsen er af lempelig karakter. Grundelsen er formentlig den, at lægemyndighederne vil forbeholde sig skønnet over, hvilken behandlingsform der er påkrævet i hvert enkelt tilfælde.

Jeg er lidt i tvivl om denne bestemmelses rækkevidde. Grundlovens § 71, stk. 6, forlanger formentlig kun domstolsbeskyttelse, når det drejer sig om egentlig frihedsberøvelse, og ikke når det drejer sig om det begrænsede indgreb i friheden, som ligger i *tilsynet* med den, der er i kontrolleret familiepleje. For den åndssvage er det væsentlige formentlig også, om han er på anstalt eller ikke.

Den domstolsprøvelse, som efter forslaget i fremtiden skal kunne finde sted i de heldigvis sjældne tilfælde, hvor farlighedsdekret er udfærdiget af overøvrigheden, vil formentlig rent praktisk kun omhandle til-